

REFERAT Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) d. 07-05-2024

Mødedato Tirsdag d. 07. maj 2024 kl. 17:30

Mødested Stortrommen

Mødedeltagere Hanne Berg (F), Bettina Bové (B), Per Frost Henriksen (A), Sarah Lykke (A), Heidi Boss Nyby (C), Steen Løfstrøm (D), Mie Stattau (V)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Træffetid.....	4
Beslutning om udformning af bassin ved Gammel Strandvej i Nivå.....	5
Godkendelse af Klimastatus 2023 - status på kommunens klimaplan.....	14
Beslutning om bæredygtighedsvurderinger i sagsforelæggelser.....	18
Beslutning om at godkende vandløbsregulativ for Donse Å.....	23
Godkendelse af Gunderød Vandværks takster for 2024.....	25
Orientering om miljøtilsynsberetning 2023.....	27
Orientering om dyr til naturpleje på kommunale arealer.....	30
Sager på vej den 7. maj 2024.....	33
Orientering per 7. maj 2024.....	34
Sager behandlet på lukket dagsorden.....	35
Digitalt underskriftsblad 7. maj 2024.....	36

Punkt 40: Godkendelse af dagsorden

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Dagsordenen godkendt med den justering af sag 43 og 44 blev fremrykket til behandling efter sag 41.

Punkt 41: Træffetid

22/31402

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Ingen mødt.

Punkt 42: Beslutning om udformning af bassin ved Gammel Strandvej i Nivå

24/6518

Beslutningstema

Beslutning om udformning af et åbent rensebassin ved Gammel Strandvej i Nivå inden udledning af regnvand fra Nivå By og Bymidte til Øresund ift. bevarelse af egetræ og etablering af stibro.

Sagsfremstilling og økonomi

Baggrund

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling blev den 13. november 2023 orienteret om, at et åbent vådt rensebassin ved siden af Nivaagaards Sø på et kommunalt eget areal, er den bedste løsning til rensning af regnvand fra Nivå By. I den forbindelse blev det oplyst, at bassinet ville blive tilpasset landskabet og udgøre et rekreativt element, samt at eventuelle stioplægginger ville ske for Forsyningens regning.

Figur 1 På kortet til venstre viser det røde kryds placeringen af det areal, som skal benyttes til Fredensborg Forsynings regnvandsbassin. På kortet til højre er der zoomet ind på området og de eksisterende højdekurver (0,5 m interval) er vist med gult.

Den 26. februar 2024 vedtog Byrådet tillæg til spildevandsplan for Nivå By, hvor bassinet var indarbejdet. Spildevandsplantillægget er i høring frem til 26. april 2024.

Forsyningen og deres rådgivere har den 12. februar 2024 afholdt orienteringsmøde med naboer til bassinet og har desuden arbejdet med detailprojektering af projektet.

Forsyningens forslag til bassin medfører fældning af værdifuldt egetræ

Forsyningen har fremsendt et udkast til udformning af bassinet. I det fremsendte forslag er bassinet udformet, så et ca. 50 år gammelt egetræ fældes for at undgå at lave en stibro. Se bilag 1 for billeder.

Egetræet indgår i den politisk besluttede Helhedsplanen for Lergravene i Nivå, Delområde 2. Delområde 2 angiver, at området skal have karakter af lysåbent krat præget af åbne arealer med græs og urter, spredte buske og enkelte træer. Der skal bevares en bestand af træer og buske. I forbindelse med forarbejdet og borgerinddragelsen til helhedsplanen blev der i høringsperioden foretaget et tilsyn med interessenterne i området, hvor de bevaringsværdige træer blev udvalgt – herunder egetræet.

Selv om egetræet ikke er vurderet til at være levested for flagermus, er det administrationens vurdering, at egetræet har stort arkitektonisk- og biologisk værdi. Særligt træets alder, udformning og art ligger til grund for denne vurdering. Eg er en hjemmehørende art, og det træ der i Danmark som har flest arter (ca. 1.200 arter) tilknyttet gennem hele træets levetid. Det er særligt ældre egetræer, der opnår en høj biologisk værdi, så selv om der plantes et nyt træ andetsteds, vil det ikke kunne erstatte det eksisterende.

Med henblik på kommunens ønskede forvaltning af kommunale træer og den kommende strategi for træer i Fredensborg Kommune, vurderer administrationen, at der bør foreligge helt særlige forhold før fældning kan komme i betragtning.

Administrationen kan varetage disse interesser som grundejer (ikke myndighed) og har derfor bedt Forsyningen om, at udarbejde et forslag til bassinudformningen, hvor træet bevares.

Løsning hvis træet bevares

Forsyningen har fremsendt et forslag, som indebærer, at egetræet bevares. I forslaget får bassinet en anden udformning, og et stykke af stien, som i dag går gennem området langs Nivaagaards Sø, vil i givet fald skulle ændres til en træbro over bassinet (i stil med den som findes over "Lagunen" ved Usserød Å i Kokkedal). Endvidere oplyser Forsyningen, at der skal ske en øget terrænbearbejdning mod syd pga. terrænforholdene.

Herunder ses Forsyningens to forslag til bassinudformning samt de eksisterende koter i området.

Figur 2 – Forslag 1 (tv), hvor egetræet fældes og forslag 2 (th) hvor egetræet bevares. Egetræet er markeret med rød cirkel.

Økonomiske konsekvenser for Fredensborg Forsyning

Fredensborg Forsyning har fremsendt økonomisk overslag af de to forslag til udformning af bassinet (se bilag 2).

Fredensborg Forsyning vurderer i dette bilag, at merudgiften for at bevare egetræet er ca. 1 mio. kr. Endvidere vil driften af bassinet blive øget pga. nedfald af blade i bassinet fra træet. Forsyningen ønsker på den baggrund at fastholde det første forslag, hvor træet fældes.

Administrationen har anmodet om en uddybning af, hvad der ligger til grund for den øgede udgift ved bevaring af træet. Forsyningen har vurderet, at der er merudgifter til geotekniske undersøgelser (40.000 kr.), ekstra rydning af beplantning inden geotekniske undersøgelser (85.000 kr.), etablering og fundering af 60 m træbro (380.000 kr.) og jordarbejde i bassinets sydlige ende (540.000 kr.). Forsyningen har ikke oplyst, alle de omkostninger, der er forbundet med løsningen, hvor træet fældes, fx rydning af beplantning, fældning af egetræ og jordbearbejdning ved lavning ved egetræ. Det er dog oplyst, at det koster 60.000 kr. såfremt der skal plantes 3 nye egetræer med en stammeomkreds på 30-35 cm.

For at stille udgiften til bevarelse af egetræet i relation til den samlede udgift til bassinet, har administrationen bedt Forsyningen oplyse den forventede totale udgift til etablering af bassinvolumenet (som er det samme for de to forslag). Forsyningen har oplyst 19,3 mio. kr. for løsningen, hvor egetræet fældes. Dvs. der er tale om en skønnet merudgift på maks. 5 % til bevarelse af træet.

Er der lovhjemmel til at Forsyningen kan afholde udgifter til løsningen, som bevarer træet?

Omkostningsbekendtgørelsen sætter rammerne for Forsyningernes udgifter til projekter på anden mands jord. Ifølge omkostningsbekendtgørelsen skal Forsyningen altid vælge den løsning, som er den mest "selskabsøkonomisk omkostningseffektive" – dvs den, for Forsyningen, billigste løsning, som lever op til det gældende serviceniveau.

Vejledningen til omkostningsbekendtgørelsen beskriver dog:

"Som udgangspunkt anses det for en nødvendig omkostning at indpasse et anlæg i en evt. eksisterende sammenhæng, dvs. at et anlæg passer visuelt eller på tilsvarende vis ind i det umiddelbart omkringliggende område, anlægget etableres i. Omkostninger til indpasning anses derfor som udgangspunkt ikke i sig selv for hverken at udgøre nytte for en anden part eller en meromkostning, der skal afholdes af andre parter – heller ikke selvom indpasningen gør anlægget dyrere end det teoretisk billigst mulige for spildevandsforsyningsselskabet".

Det er administrationens vurdering, at Fredensborg Forsyning kan afholde de ekstra omkostninger til at bevare egetræet og etablere gangbroen inden for rammerne af omkostningsbekendtgørelsens bestemmelser. Fredensborg Forsyning mener ikke, at de lovligt kan afholde meromkostningerne og påpeger at kommunen må afholde merudgifterne.

Administrationens vurdering

Det er på baggrund af ovenstående administrationens vurdering, at den skønnede meromkostning på 1 mio. kr. kan være behæftet med en vis usikkerhed. Terrænbearbejdning, som er den dyreste post, vil uanset løsning skulle ske, idet området, hvor egetræet står, også skal bearbejdes, hvis træet fældes pga. terrænforholdene. Til gengæld er der meromkostninger til etablering af broen, hvis træet bevares. Det har ikke været muligt for administrationen at få fuld indsigt i budgetterne i de to løsninger, herunder den konkrete merudgift til bevarelse af træet, men ud fra ovenstående vurderes merudgiften, at være knap så høj, som angivet af Forsyningen.

Selv om bevarelse af træet vil være en merudgift af Forsyningen både anlægsmæssigt og driftsmæssigt, vil der kunne opnås en rekreativ- og naturmæssig gevinst ved at bevare træet i overensstemmelse med helhedsplanen for lergravene og dem kommende træstrategi.

Administrationen skal derfor anbefale løsningen, hvor træet bevares. Såfremt løsningen med at fælde træet beslutes, vil der blive stillet krav om etablering af 3 større egetræer et sted, hvor disse ikke er i risiko for fremtidig fældning, velvidende at det ikke kan erstatte det eksisterende træ æstetisk og naturmæssigt.

Sagsbehandling siden 10. april 2024

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling besluttede den 10. april 2024 at udsætte sagen mhp. indhentning af yderligere data, herunder for de konkrete økonomiske og geotekniske forhold.

Økonomiske forhold

Administrationen har i samarbejde med Forsyningen nedenfor opstillet de anslåede udgifter ved at fælde og beholde træet. I forslag 2, hvor træet bevares, er der endvidere i stedet for en træbro opstillet et billigere alternativ i form af en omlægning af stisystemet, se kort under tabeller.

Forslag 1 –

Egetræet fældes

Fældning af egetræ

Plantning af tre nye træer eller erstatning for egetræ jf. VAT 19

Geotekniske undersøgelser

Etablering af bassinvolumen ved egetræ inklusiv jordbearbejdning ved egetræ (10 % af 540.000, se forslag 2)

I ALT

Prisoverslag ekskl. moms

20.000 kr

60.000 kr*

140.000 kr.

19.300.000 kr

19.520.000

Forslag 2 –

Egetræet bevares

Rydning af mere krat før geotekniske undersøgelser (450 m²)

Geotekniske undersøgelser

Jordarbejde i bassinets sydlige ende

Etablering af bassinvolumen minus jordarbejde i lavning ved egetræ (19.300.000 kr – 54.000 (10 % af 540.000))

Alternativ 1:

Etablering og fundering af 60 m træbro

Alternativ 2:

Opretholdelse af tilgængelighed uden træbro

I ALT med træbro

(alternativ 1)

I ALT med omlagt sti

(alternativ 2, se nedenfor)

Prisoverslag ekskl. moms

85.000 kr

180.000 kr.

540.000 kr

19.246.000 kr.

380.000 kr

75.000 kr
(administrationens vurdering)

20.431.000

20.126.000

Alternativ 2 med omlagt sti i stedet for træbro ses på kortet nedenfor.

Omlægningen af stien medfører, at stien nedlægges og føres nord om bassinet, i det trace hvor der i forvejen er en trampesti. Stien anlægges med samme belægning som den der nedlægges (stampet stenmel) og skal være fyldt tilgængelig for kørestolsbrugere. Forsyningen afholder udgifter til omlægning af stier. Driften af den omlagte sti modsvarer den drift, som er forbundet med den nuværende sti, der forventes således ikke ekstra udgifter til drift.

På det vedlagte kortbilag ses de to forslag, højdekurver og behov for rydning i forbindelse med anlæggelsen af bassinet.

Forsyningen oplyser, at træet vil være til væsentlig gene for driften af bassinet fsva. nedfald af blade, som vil medføre en dårligere vandkvalitet. Endvidere er det fortsat Forsyningens holdning, at forslag 1 er landskabsmæssigt bedre end forslag 2. Desuden medfører forslag 1 ikke en ændring af stisystemet. Forsyningen vil om ønskeligt efterlade egetræet i området til naturlig nedbrydelse.

Geotekniske forhold

Udvalget ønskede belysning af muligheden for overløb og lækage af regnvand til Nivaagaards Sø.

I forhold til overløb har bassinudformningen ingen betydning. Det er tidligere oplyst at, der ikke sker overløb fra bassinet idet pumpen stopper. Overskudsregnvand støver derved op bagud i rørsystemet og vil under ekstreme regnhændelser lægge sig hvor det ”plejer” på Nivåvej. Bassinet gør ikke situationen bedre eller værre, end det er i dag.

I forhold til lækage kan dette først vurderes, når Forsyningen har gennemført de geotekniske undersøgelser af den sydlige del. Det forventes ikke umiddelbart at være et problem, da jordbundsforholdene er ens. Uanset hvad kan bunden forstærkes med en membran eller lign, da det ikke må sive.

Juridiske forhold

Administrationen har spurgt Forsyningen om en skriftlig tilbagemelding, som redegør for Forsyningens tolkning af omkostningsbekendtgørelsen mht. til at forsyningen ikke kan afholde eventuelle ekstraomkostninger til bevarelse af træet. Forsyningen har den 2. maj 2024 fremsendt en udtalelse fra Natur og Miljø, som understøtter, at det kun er nødvendige udgifter forsyningen må afholde, og at kommunen skal betale for eventuelle meromkostninger. Administrationen vil vurdere notatet i de kommende uger.

Betydning for tidsplanen ift. Nivå Bymidte projektet

Forsyningen har som følge af usikkerheden med udformningen af bassinet stoppet projektering, geotekniske undersøgelser ved pumpestationen, udbuds- og ansøgningsprocessen ift. havledningen, som ellers var planlagt til at påbegynde i januar 2024.

Det var ellers planen, at det kunne ligge klar til EU-udbud i slut april, når spildevandsplantillægget for Nivå Bymidte blev vedtaget endeligt.

Spildevandstillægget har været i høring til 26. april 2024 og forventes at kunne vedtages i senest juni 2024. Umiddelbart efter vedtagelsen vil udledningstilladelse til regnvand med tilhørende VVM afgørelse kunne meddeles. Disse er uafhængige af bassinudformningen. Administrationen har anmodet Forsyningen om at sende opdaterede ansøgninger, så de dele af myndighedsbehandlingen, der er uafhængige af udformningen, kan meddeles.

Det åbne bassin kræver landzonetilladelse og dispensation fra søbeskyttelseslinjen. Førstnævnte kan først sendes i 2 ugers nabohøring efter planloven, når udformningen er besluttet forventeligt af Økonomiudvalget den 22. maj 2024. Såfremt høringen sker umiddelbart efter, vil landzonetilladelsen kunne meddeles i juli. Derved vil myndighedsgodkendelser til anlægget være på plads.

Administrationen har anmodet Forsyningen om at igangsætte udbudsprocessen med 2 optioner på udformningen, således at det ikke forsinkes projektet unødigt. Forsyningen ønsker ikke at udføre geotekniske undersøgelser og færdigprojekter begge løsninger, da det vil være væsentligt fordyrende og også vil tage længere tid. Forsyningen ønsker derfor at afvente beslutningen om bassinudformningen, før igangsætning af geotekniske undersøgelser og genopstart af projekteringen. Forsyningen har oplyst, at de allerede har projekteret ledningssystemet før og efter bassinet, etableret udløbsbygværket ved Øresund og i gang med at etablere regnvandsledning ved rundkørslen, men at det ikke er muligt at sende udbuddet ud før der er en afklaring på bassinets udformning.

Administrationen har gennemgået tidsplanen med Forsyningen. Trods forsinkelsen på 3 måneder, som følge af usikkerheden med udformningen af bassinet, vil Nivå Bymidte projektet ikke blive forsinket. Dette skyldes, at der var lagt en buffer ind i den oprindelige tidsplan på anlægsarbejdet i det oprindelige projekt.

	Oprindelige tidsplan	Opdateret tidsplan
Myndighedsbehandling	Afsluttet ultimo april 2024*	Afsluttet medio juli 2024 inkl. landzonetilladelse
Udbudsprojekt	Ultimo januar – ultimo marts 2024 (2 mdr)	Medio maj – medio august 2024 (3 mdr pga. sommerferie).
EU udbud	Ultimo marts til medio juni 2024 (3 mdr.)	Medio august-medio november 2024 (3 mdr.)
Udførelse	Primo august 2024 – ultimo maj 2026 (1 år og 9 mdr. inkl. buffer)	Medio nov 2024 – april 2026

(1 år 6 mdr. inkl. buffer ift. vejret).

*Landzonetilladelse var ikke medregnet i den oprindelige tidsplan, da det underjordiske bassin ikke krævede dette.

Bevilling

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser

Retsgrundlag

Omkostningsbekendtgørelsen (BEK nr 2275 af 29/12/2020)

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's verdensmål

- 6. Rent vand og sanitet
- 11. Bæredygtige byer og lokalsamfund
- 15. Livet på land

Byrådets arbejdsgrundlag

- 8. Natur, miljø og bæredygtighed er fremtiden

Kompetence

Økonomiudvalget.

Indstilling

1. At de 2 løsningsforslag drøftes og det besluttes, hvilket ejerkrav, der skal stilles til Forsyningen ift. udformning af bassinet.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Sagen udsættes mhp. indhentning af yderligere data, herunder for de konkrete økonomiske og geotekniske forhold.

For stemmer 4: B, C, D og F

Imod stemmer 3: A og V, idet man finder at sagen er tilstrækkeligt belyst.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Forslag sat til afstemning

Forslag 2, egetræ bevarer, alternativ 1 med bro

For stemmer 1: C

Imod stemmer 6: A, B, D, F og V

Forslaget falder hermed.

Forslag 2, egetræ bevares, alternativ 2 med omlægning af sti

For stemmer 2: B og F

Imod: 4: A, D og V

Undlader 1: C

Forslag falder hermed

Forslag 1, egetræ fældes:

For stemmer 6: F, B, foreslår alternativ 2 (uden bro)

Imod stemmer 1: C

Forslag 1 herefter vedtaget.

Bilag

IMG_7193

Bassin ved Nivågård Sø - budgetoverslag

Punkt 43: Godkendelse af Klimastatus 2023 - status på kommunens klimaplan

24/4046

Beslutningstema

Statusrapport for Fredensborg Kommunes klimaplan forelægges til drøftelse og godkendelse.

Sagsfremstilling og økonomi

Byrådet vedtog i 2022 Fredensborg Kommunes klimaplan *Sammen om klimaindsatsen*. I planen fremgår det, at der løbende skal følges op på indsatserne og klimamålene. Klimastatus 2023 er den første årlige status siden planens vedtagelse. Der foretages evaluering og revision af planen hvert fjerde år, første gang i hhv. 2025 og 2026.

I Klimastatus 2023 redegøres for status på gennemførelsen af hvert af klimaplanens 67 tiltag. Der gives en kort beskrivelse af tiltagets fremdrift i 2023 samt planlagt aktivitet i 2024. Der er ikke beregnet CO₂-effekter for de enkelte tiltag. Statusrapporten er vedlagt som Bilag 1.

Siden sidst

Statusrapporten Klimastatus 2023 blev præsenteret på fælles møde den 10. april 2024 mellem Plan-, Trafik- og Klimaudvalget og Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig udvikling. På mødet blev især udbygning af grøn fjernvarme fremhævet som et kritisk indsatsområde, hvor der mangler fremdrift.

Som opfølgning på mødet er statusrapporten blevet opdateret med følgende ændringer:

- Tilføjelse af læsevejledning (s. 7)
- Tiltag 2.2 Flere fjernvarmeområder og -kunder samt 2.3 Fossilfri og effektiv fjernvarme er ændret fra gul (tiltaget forløber ikke som forventet) til rød kategori (alvorligt udfordret)
- Tilføjelse af link til Energistyrelsens opdaterede webversion af Klimaregnskabet for Fredensborg Kommune (s. 11)

Statusrapportens hovedkonklusioner

Hovedparten af klimaplanens tiltag forløber som forventet: 47 tiltag forløber planmæssigt, to tiltag er alvorligt udfordret, mens der opleves mindre udfordringer eller forsinkelser for de resterende tiltag.

De to tiltag, der er alvorligt udfordret er:

- 1.10 Prioriteret buslinje til DTU og Nørreport: Det har ikke været muligt at igangsætte projektet pga. manglende økonomiske ressourcer til 50 pct. kommunal medfinansiering af projektet.
- 4.3 Mere skov: Der er ikke etableret nye skovområder i kommunen i 2023, og med budgettet for 2024-2027 blev der besluttet besparelser på området, der gør det vanskeligt at gennemføre kommunens træpolitik. Efterfølgende har Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig udvikling sendt sagen til drøftelse i budgetforligskredsen, som har besluttet at finansiere udgiften på 170.000 kr. til at gennemføre træpolitikken af driftsreserven i 2024. For overslagsårene må problemstillingen rejses i de kommende budgetforhandlinger for 2025 og frem.

Statusrapporten præsenterer de nyeste klimaregnskaber fra Energistyrelsen for kommunens geografiske område. Klimaregnskaberne er opgjort for 2020-2021 og viser, at drivhusgasudledningerne i Fredensborg Kommune ikke er faldet i denne periode. Da klimaplanen blev vedtaget i 2022, kan effekterne af klimaplanens tiltag ikke aflæses af klimaregnskabet endnu.

Status på indsatsområder:

- *Transport:* Der ses en positiv udvikling med flere elbiler og etablering af ladestandere, men brugen af cykler og kollektiv transport går tilbage.
- *Varme:* Omstilling til mere fjernvarme, jordvarme og flere varmepumper er i gang. Udbygningen af fjernvarme er dog forsinket.
- *Elektricitet:* Kommunen arbejder på at finde egnede arealer til vedvarende energi-anlæg, både på terræn og på tagarealer, herunder kommunale tage, for at øge den lokale elproduktion. Udbygning af vedvarende energi vil især afhænge af interesse fra investorer, lodsejere og boligejere.
- *Natur og landbrug:* Der er ikke sket væsentlige ændringer i udledningerne fra dette område, ligesom skovarealet heller ikke er øget. De igangsatte projekter, ikke mindst Nivå Engfjord og etablering af et nyt vandressourcecenter, forventes at bidrage positivt til klimatilpasning, biodiversitet samt drivhusgasreduktion. De tiltag, der handler om skovrejsning, er som nævnt alvorligt udfordret pga. besparelser.
- *Nye vejrforhold:* Den store mængde nedbør og stormene i 2023 viser, at der er behov for, at kommunen fortsat arbejder på at være forberedt på klimaforandringerne. Kommunen vil særligt have fokus på at sikre et effektivt beredskab og at indrette den fysiske planlægning efter de forventede klimaforandringer.
- *Forbrug og ressourcer:* Der er igangsat flere initiativer, bl.a. affaldssortering i 10 fraktioner, mål om CO₂-reduktion fra de kommunale køkkeneres kødforbrug og grønne krav i kommunale udbud.
- *Byggeri og anlæg:* Der arbejdes med at begrænse ressourceforbrug og CO₂-udledning fra kommunale bygge- og anlægsprojekter, bl.a. ved genbrug af byggematerialer i Nivå Bymidte samt et pilotprojekt med brug af livscyklusanalyser for anlægsprojekter på trafikområdet. Der ses potentiale for en større indsats.
- *Formidling og samarbejde:* Flere initiativer vedrørende formidling om klima og bæredygtighed er igangsat, bl.a. etablering af KlimaForum Fredensborg, klimaforum.fredensborg.dk, og samarbejde med Fredensborg Bibliotekerne. Der er potentiale for en bredere indsats, herunder videreudvikling af et netværk af grønne ambassadører i kommunens organisation.

Kommentering

Statusrapporten er behandlet af Grønt Råd på møde d. 19. februar 2024 med særligt fokus på indsatsområde 4 og 5 om natur, landbrug og klimatilpasning. Grønt Råd tog orienteringen til efterretning. Der blev udtrykt en generel bekymring for fremdriften i forhold til målene.

Klimarådet har behandlet sagen på møde d. 21. februar 2024 med en fælles kommentering, som er vedlagt som Bilag 2. Overordnet er Klimarådet bekymret for, om fremdriften i klimainsatserne og indsatsernes omfang er tilstrækkelig til at opfylde klimamålene. Klimarådet opfordrer til, at klimatiltagene fortsat prioriteres og udvides med mere ambitiøse indsatser, baseret på den nyeste viden på området.

Medlemmerne af begge råd har efterfølgende haft mulighed for at indsende kommentarer. Cyklistforbundet og Danmarks Naturfredningsforening Fredensborg har indsendt kommentarer, vedlagt som Bilag 3 og 4.

Cyklistforbundet bemærker, at ustabil togdrift af Kystbanen og utilstrækkelig kvalitet af de kommunale cykelstier medfører, at pendlere vælger bilen frem for cykel og kollektiv transport. Her nævnes afspærring af cykelstien langs Nivåvej som eksempel. Cyklistforbundet fremhæver, at mere brug af cykel og offentlig transport ikke blot handler om vaneændringer, men i høj grad afhænger af kvaliteten af cykelstierne og cykelstinet. Statusrapportens afsnit herom er opdateret som følge af Cyklistforbundets kommentarer.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) Fredensborg har indsendt kommentarer og anbefalinger vedrørende natur og landbrug, grundvandsdannelse, vandressourcecenter, transport, varme, biomasse, elektricitet samt byggeri og anlæg. DN Fredensborg er enig i Klimarådets bekymring for fremdriften i klimaindsatserne, og hvorvidt indsatserne er tilstrækkelige til at opfylde klimamålene. Foreningen nævner bl.a., at indsatsen med skovrejsning bør prioriteres, ligesom kommunen kan opskalere indsatsen for udtagning lavbundsgrunde gennem opkøb af jord.

De indkomne kommentarer har kun i mindre omfang givet anledning til justeringer i statusrapporten. Det vurderes, at kommentarerne i høj grad handler om, at der ønskes en mere ambitiøs klimaindsats og nye initiativer, hvilket vil kræve, at der træffes politisk beslutning herom.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

13. Klimaindsats

Kompetence

Byrådet

Kommunikation

Efter byrådets godkendelse af Klimastatus 2023 udsendes en pressemeddelelse om rapporten. Statusrapporten offentliggøres på kommunens hjemmeside og KlimaForum Fredensborg, og der orienteres desuden om elementer af rapporten på sociale medier.

Indstilling

1. At statusrapporten Klimastatus 2023 godkendes til offentliggørelse.

Beslutning i Plan, Trafik- og Klimaudvalget (2022-2025) den 10-04-2024

Sagen drøftet på baggrund af administrationens oplæg. Sagen genoptages på næste ordinære udvalgs møde.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Sagen drøftet på baggrund af administrationens oplæg. Sagen genoptages på næste ordinære udvalgs møde.

Beslutning i Plan, Trafik- og Klimaudvalget (2022-2025) den 06-05-2024

Anbefaler administrationens indstilling. Udvalget anerkender, at vi ikke er i mål og at der skal arbejdes endnu hårdere for en bedre opfyldelse af målsætningerne.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Et flertal anbefaler administrationens indstilling med følgende tilføjelse:

Udvalget anerkender det store arbejde med at følge op på klimahandlingsplanen.

Udvalget er stærkt bekymret over manglende fremdrift på fjernvarmeområdet og mht. skovrejsning, og ønsker snarest oplæg om, hvordan udfordringerne kan imødegås.

Udvalget ønsker desuden opfølgning på BNBO på et senere møde, samt opfølgning på efterspørgslen på muligheden for at fremrykke biodiversitetsindsatser i kommunen som efterspurgt af Klimarådet og DN.

For stemmer 6: A, B, C, F og V

Imod stemmer 1: D med den stemmeforklaring, at man ikke ønsker solcelle/vindmølleparker i vores natur og samtidig ikke anser det som kommunal opgave at begrænse borgernes adfærd

Høringssvar indgik i drøftelserne.

Bilag

Klimastatus 2023 - udkast til statusrapport

Klimarådets kommentering af Klimastatus 2023

Cyklistforbundets kommentarer til Klimastatus 2023.pdf

DN Fredensborg kommentarer til klimastatus 2023.pdf

Punkt 44: Beslutning om bæredygtighedsvurderinger i sagsforelæggelser

24/4956

Beslutningstema

Der orienteres om evaluering af de bæredygtighedsvurderinger, der indgår i sagsforelæggelser i Fredensborg Kommune. Det skal besluttes, hvilke oplysninger der fremover skal fremgå af politiske dagsordener, og hvordan der skal arbejdes videre med klimakonsekvensvurderinger.

Sagsfremstilling og økonomi

For at sikre et fyldestgørende beslutningsgrundlag indeholder de politiske dagsordener afsnit om sagens relation til FNs verdensmål og byrådets arbejdsgrundlag. I en forsøgsperiode er der desuden foretaget CO₂-vurderinger af udvalgte sager, der præsenteres i sagsforelæggelserne.

Som led i projektet Mindre bøvl-Mere mening er det blevet foreslået, at afsnittene om FNs verdensmål og byrådets arbejdsgrundlag udgår af dagsordenerne og erstattes af en ny praksis. Et forslag hertil fremgår nedenfor.

Evaluering af kommunens brug af CO₂-vurderinger viser, at der er opnået erfaringer, der giver et godt grundlag for at videreudvikle og forbedre klimakonsekvensvurderingerne. Vurderingerne kan kvalificeres yderligere og udvikles, så de bliver mere brugbare i såvel sagsbehandlingen, som når der skal træffes politiske beslutninger. Det anbefales, at der arbejdes videre med en model for klimakonsekvensvurderinger, der tager udgangspunkt i eksisterende værktøjer til CO₂-vurderinger og gør mere ud af formidling af klimaeffekterne og af mulighederne for alternative løsninger, der kan begrænse negative klimaeffekter.

Det er ambitionen, at alle relevante sager på sigt indeholder klimakonsekvensvurderinger. I første omgang anbefales det dog at afprøve modellen på et afgrænset område (anlægsprojekter på trafikområdet) og gradvist udvide til flere områder.

Det skal bemærkes, at det fremgår af budgetforliget for 2024-2027, at der fortsat er et politisk ønske om CO₂-vurderinger, og at vurderingerne, hvor det er muligt, skal suppleres med en prissætning i kr. af CO₂-effekten.

FN's verdensmål og byrådets arbejdsgrundlag

Som en del af dagsordenskabelonen vurderer sagsbehandleren, hvilke verdensmål sagerne påvirker, og hvordan sagen er relateret til byrådets arbejdsgrundlag. Som led i projektet Mindre bøvl-Mere mening er denne praksis evalueret, og der er indkommet forslag om, at afsnittene udgår af dagsordenerne og erstattes af en ny praksis.

Det viser sig i stor udstrækning, at punktet er blevet mekanisk, således at sagerne forholder sig til overskrifterne, uden der foretages en reel kobling til de politiske strategier. Evalueringen viser ligeledes, at der er en række sager, hvor en beskrivelse af arbejdsgrundlag og verdensmål i sagen ikke er relevant.

Det er administrationens vurdering, at denne del af dagsordenen ikke skaber værdi for eller større klarhed om sagen. På denne baggrund indstilles det, at punktet udgår af dagsordenskabelonen og erstattes af en ny praksis.

Fremadrettet vil administrationen i de sager, hvor det giver mening, beskrive sagens sammenhæng til byrådets arbejdsgrundlag og til politikken på området under beslutningstemaet. Med denne praksis flyttes fokus om det strategiske

i sagen frem, således sagen rammesættes fra starten, og giver dermed politikerne bedre mulighed for at se sagens kobling til de strategiske beslutninger, som byrådet har truffet.

CO2-vurderinger

Siden maj 2021 er der foretaget CO2-vurderinger af relevante politiske sager. Det er foregået sådan, at sagerne først screenes for, om det er relevant at foretage en CO2-vurdering. Hvis det vurderes relevant gennemføres en kvantitativ vurdering af CO2-effekten i et samarbejde med en ekstern konsulent. Resultatet præsenteres i et skema i den politiske sag, hvor der vælges mellem fem kategorier og suppleres med en kort tekst. Selve CO2-vurderingen gemmes på sagen.

Det blev besluttet ved opstarten af projektet, at ”vurderingen af de klimamæssige konsekvenser begrænses til følgende sagsområder: Energi, affald/genbrug, byudvikling/infrastruktur, transport, lokal industri, kommunale indkøb over 200.00 kroner, som skal politisk behandles” ([sag 68, behandlet på Plan-, Miljø- og Klimaudvalgets møde den 10. maj 2021](#)). Det blev undervejs i projektet besluttet at begrænse CO2-vurderingerne til de dele af sagerne, der vedrører kommunal virksomhed og ikke Fredensborg Kommune som geografisk område.

Evalueringen af forsøgsprojektet er i første omgang foretaget i slutningen af 2022. Evalueringen er vedlagt som Bilag 1. Der viste sig herefter behov for at supplere evalueringen med en nærmere analyse af såvel kommunens egne erfaringer og erfaringer i andre kommuner med henblik på at opstille anbefalinger til kommunens fremtidige arbejde med klimakonsekvensvurderinger. Denne analyse er foretaget i samarbejde med Rambøll.

Evalueringen er baseret på en gennemgang af de 26 CO2-vurderinger, der er foretaget i perioden maj 2021 til oktober 2022, og en spørgeskemaundersøgelse blandt de involverede teamledere og sagsbehandlere. Evalueringen viser følgende hovedkonklusioner:

1. For en del sager har det været muligt at give et overordnet, kvantitativt estimat for den forventede CO2-belastning af en given politisk beslutning. Der kan foretages mere avancerede kvantitative beregninger, men det vil kræve et betydeligt højere informationsniveau og ressourceforbrug.
2. For hovedparten af sagerne har sagsbehandlerens tidsforbrug til CO2-vurdering været begrænset (typisk under 1 time), da selve beregningerne er foretaget af en ekstern konsulent. Det betyder imidlertid også, at kompetenceopbygningen internt i kommunens organisation har været begrænset.
3. Resultaterne af CO2-vurderingerne kan være vanskelige at forstå, og der kan med fordel gøres mere ud af at beskrive og tydeliggøre den enkeltes sags klimaeffekter.
4. Det er umiddelbart oplevelsen, at CO2-vurderingerne ikke har påvirket sagsindholdet og udfaldet af de politiske sager. Det kan skyldes, at vurderingerne foretages sent i processen, og at der typisk ikke opstilles CO2-reducerende alternativer, som der kan vælges imellem.
5. Det snævre fokus på de dele af sagerne, der vedrører kommunal virksomhed, betyder, at mange aktiviteter, der medfører store CO2-effekter, ikke vurderes. Som eksempel kan nævnes private udvikleres byggeprojekter.

Samlet set viser evalueringen, at den nuværende CO2-model kan forbedres, så den i højere grad bidrager med brugbar viden om klimaeffekter, der kan kvalificere og påvirke beslutningsprocessen i kommunen (såvel i sagsbehandlingen som i den politiske beslutningsproces). Samtidig kan der ved videreudvikling af modellen sættes fokus på, at klimakonsekvensvurderingerne skal bidrage til at øge klimafokus i administrationen, skabe et fælles sprog og udgangspunkt herom på tværs af organisationen samt gøre det mere enkelt at forstå og formidle klimapåvirkning.

Administrationen har sammen med Rambøll undersøgt, hvordan CO2-modellen kan udvikles, så den ikke blot giver et CO2-tal i ton eller kr. til politiske sager, men i højere grad både bidrager til at forbedre beslutningsgrundlaget, synliggøre aktiviteterets klimaeffekter samt forbedre rammerne og kompetencerne for at arbejde med klima på tværs i kommunens organisation. Rambøll anbefaler blandt andet:

- **At klimakonsekvensvurderingen anviser alternativer.** Der bør allerede tidligt i et projekt være fokus på, om der kan vælges løsninger, der er mindre klimabelastende, fx ved ændret materialevalg, energioptimering, reducere af bortkørsel og deponering, genbrug og genanvendelse mm. Det anbefales derfor, at der findes en metode, hvor klimavurderinger foretages tidligere i processen.
- **At klimakonsekvensvurderingen omfatter beregninger, når det er meningsfuldt.** På nogle områder, hvor der i forvejen findes beregningsmodeller, er det mere enkelt at sætte tal på klimaeffekter end på andre. Her kan benyttes en sektorvis tilgang, hvor forskellige værktøjer anvendes. Det gør det dog ikke mindre relevant at beskrive forventede klimaeffekter på områder, hvor det er mere vanskeligt at kvantificere dem.
- **At det skal være let at forstå klimaeffekten.** Der kan bruges en trafiklysmodel (lignende den nuværende), hvor kategorien enten bestemmes ud fra resultatet af en kvantitativ eller kvalitativ vurdering af klimaeffekten, og hvor der bliver gjort mere ud af at beskrive, hvorfor den konkrete aktivitet placeres og håndteres, som den gør.
- **At der arbejdes med at fremme synligheden i organisationen og opbygge kompetencer i kommunens organisation.** Her anbefaler Rambøll, at der skal være medarbejdere i et fagligt center i organisationen, der har kompetencer til at sparre med de enkelte sagsbehandlere om klimaeffekter af konkrete valg, og at der bruges ressourcer på at gøre klimaovervejelserne gennemsigtige og let tilgængelige for alle.

Nye krav og værktøjer

I perioden, hvor Fredensborg Kommune har brugt CO₂-modellen, er der på nationalt plan kommet flere krav til dokumentation af klimaeffekter og flere værktøjer til klimakonsekvensvurderinger. Det gælder ikke mindst indenfor byggeri og anlæg.

Bygningsreglementet stiller krav om, at nybyggeris klimapåvirkninger skal dokumenteres gennem livscyklusanalyser (LCA), og at nybyggeri over 1000 m² skal overholde en grænseværdi på 12 kg. CO₂/m²/år. Kravene skærpes over de kommende år. Nogle kommuner har i den seneste tid forpligtet sig til at bygge efter Bygningsreglementets frivillige bæredygtighedsklasse, hvor klimakravene er endnu mere ambitiøse, eller tilsluttet sig initiativet Reduction Roadmap, der beskriver, hvordan kravene skal skærpes, hvis Paris-aftalen skal opfyldes, eller hvis de planetære grænser skal overholdes.

De nye CO₂-værktøjer omfatter bl.a. LCAByg og InfraLCA, der er modeller for livscyklusanalyser på bygge- og anlægsområdet. Modellerne bruges til at analysere klima- og miljøpåvirkningen i et projekts livscyklus og få overblik over, hvordan et projekt kan ændres, så klima- og miljøpåvirkningen begrænses. Med LCAByg, der er udviklet af Vejdirektoratet til infrastrukturprojekter, er det for eksempel enkelt at kvantificere effekten af at udskifte de materialer, der bruges i projektet.

Siden starten af 2023 har kommunen haft positive erfaringer med at bruge InfraLCA til anlægsprojekter på trafikområdet. Initiativet indgår i klimaplanen som tiltag 7.4. I to anlægsprojekter er der anvendt genbrugt, knust beton i stedet for jomfruelige ressourcer (sand og grus). Tiltaget har givet en samlet CO₂-besparelse på 47 ton, svarende til 14-16 pct. af projekternes udledning, uden meromkostninger. Det vurderes, at InfraLCA kan være et godt værktøj at bruge til klimakonsekvensvurderinger i kommunen.

Flere værktøjer til CO₂-vurderinger er på vej gennem samarbejdet i Klimaalliancen. De forventes også at kunne bruges til klimakonsekvensvurderinger i kommunen fremover.

Derudover kan der forventes flere klimakrav og -værktøjer som følge af EU's nye krav til virksomheders bæredygtighedsrapportering (Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)). Direktivet stiller krav om, at virksomheder skal rapportere om bæredygtighed efter særlige standarder. I første omgang omfattes store virksomheder og derefter de mindre.

Forslag til ny model for klimakonsekvensvurderinger

På baggrund af ovenstående anbefales det, at kommunen videreudvikler brugen af klimakonsekvensvurderinger med udgangspunkt i:

- At benytte eksisterende værktøjer, herunder InfraLCA, til at fastsætte aktiviteterets forventede klimaeffekter.
- At benytte kvalitative vurderinger som supplement til kvantitative vurderinger og på områder, hvor der ikke er oplagte værktøjer til kvantitativ vurdering.
- At foretage vurderingerne tidligt og inkludere overvejelser om, hvordan negative klimaeffekter kan begrænses.
- At beskrive og formidle klimaeffekter og alternativer ved at bruge en fast formidlings- /screeningsmodel med trafiklysangivelse eller lignende på alle sager, uanset hvilken vurderingsmetode der er anvendt.

Det vurderes, at der fortsat er behov for at afprøve metoder og samle erfaringer, før klimakonsekvensvurderinger kan blive et effektivt værktøj på alle kommunens sagsområder. Derfor anbefales det, at der i første omgang arbejdes med modellen på et afgrænset sagsområde. Det kan med fordel være kommunens bygge- og anlægsprojekter, hvor der er et betydeligt potentiale for at begrænse CO₂-udledningerne, og hvor der som nævnt er tilgængelige beregningsværktøjer, som kommunen har erfaringer med.

Konkret foreslås det, at der i første omgang foretages vurderinger af udvalgte anlægsprojekter, som Center for By og Land har hovedansvaret for. Afhængigt af erfaringerne udvides anvendelsesområdet gradvist til at omfatte flere typer kommunale bygge- og anlægsprojekter og senere øvrige sagsområder.

Den foreløbige tidsplan for projektet med videreudvikling af CO₂-modellen er:

- Fra start: Brug af InfraLCA på udvalgte anlægsprojekter på trafikområdet
- 2.-3. kvartal 2024: Udvikling af formidlings- og screeningsmodel og indledende brug heraf
- Gradvis udvidelse af anvendelsesområdet
- Evaluering ved udgangen af 2025

Økonomi

Der er afsat 150.000 kr. årligt til klimakonsekvensvurderinger. Det vurderes at være tilstrækkeligt til at gennemføre et projekt om videreudvikling af CO₂-modellen med afprøvning på anlægsprojekter. Hvor midlerne tidligere er brugt til ekstern konsulentbistand, vil hovedparten i det nye projekt blive brugt til medarbejderressourcer og kompetenceopbygning i Center for By og Land.

Det er intentionen, at vurderingerne fortsat laves i et samarbejde mellem sagsbehandler, klimamedarbejder og eventuelt eksterne samarbejdspartnere. Indsatsen vil derfor kræve, at de sagsbehandlere, der er ansvarlige for projekter, der skal klimakonsekvensvurderes, bruger tid på at bidrage til vurderingerne og til at beskrive og overveje alternativer i løbet af projektet.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Kompetence

Byrådet

Kommunikation

Der orienteres internt i kommunen om rammen for det videre arbejde med klimakonsekvensvurderinger.

Indstilling

1. At det godkendes, at dagsordenpunktet FNs verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag udgår af sagsfremstillinger, og at Byrådets arbejdsgrundlag og politikker fremadrettet kobles til beslutningstemaet, når det giver mening i sagen.
2. At det beslutes, at kommunens model til klimakonsekvensvurderinger udvikles med udgangspunkt i følgende principper:
 - a. At benytte eksisterende værktøjer, herunder InfraLCA, til at fastsætte aktiviteterets forventede klimaeffekter.
 - b. At benytte kvalitative vurderinger som supplement til kvantitative vurderinger og på områder, hvor der ikke er oplagte værktøjer til kvantitativ vurdering.
 - c. At foretage vurderingerne tidligt og inkludere overvejelser om, hvordan negative klimaeffekter kan begrænses.
 - d. At beskrive og formidle klimaeffekter og alternativer ved at bruge en fast formidlings- /screeningsmodel med trafiklysangivelse eller lignende på alle sager, uanset hvilken vurderingsmetode der er anvendt.
3. At det beslutes, at den nye model til klimakonsekvensvurderinger afprøves på udvalgte anlægsprojekter på trafikområdet, hvorefter anvendelsen udvides til flere områder, samt at projektet evalueres ved udgangen af 2025.

Beslutning i Plan, Trafik- og Klimaudvalget (2022-2025) den 10-04-2024

Sagen drøftet på baggrund af administrationens oplæg. Sagen genoptages på næste ordinære udvalgmøde.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 10-04-2024

Sagen drøftet på baggrund af administrationens oplæg. Sagen genoptages på næste ordinære udvalgmøde.

Beslutning i Plan, Trafik- og Klimaudvalget (2022-2025) den 06-05-2024

Anbefaler administrationens indstillinger.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Anbefaler administrationens indstillinger.

Bilag

Bilag 1 - FK_Evaluering af CO2-evaluering af politiske sager

Punkt 45: Beslutning om at godkende vandløbsregulativ for Donse Å

22/13743

Beslutningstema

Udvalget anmodes om at godkende regulativet for Donse Å med henblik på offentliggørelse af beslutningen med 4 ugers klagefrist.

Sagsfremstilling og økonomi

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling besluttede den 13. november 2023 at sende Forslag til Regulativ for Donse Å i 8 ugers offentlig høring. Høringen var den 18. december 2023 til den 16. februar 2024.

Den 23. januar 2023 afholdt Fredensborg Kommune i samarbejde med Fredensborg Vandløbslav et informationsmøde den 23. januar 2024, der omhandlede forslaget til et nyt vandløbsregulativ for både Donse Å og Nivåen. På dette møde var alle lodsejere langs med Donse Å inviteret. Grønt Råd samt udvalget var også inviteret til dette møde.

Administrationen redegjorde på mødet for ændringer i regulativet i forhold til regulativet fra 1999, samt hvorfor der var behov for disse ændringer. Blandt andet er det nødvendigt at vedtage et nyt regulativ, da det nuværende regulativ ikke lever op til den nuværende lovgivning på området. På mødet fremførte Fredensborg Vandløbslav også deres synspunkter i forhold til de to regulativforslag. Der var fra deres side ingen indvendinger imod regulativforslaget for Donse Å.

Høringssvar og medførte ændringer

Der er i forbindelse med høringen indgået 3 høringssvar fra en privat lodsejer, Dansk Ornitologisk Forening Nordsjælland og Danmarks Naturfredningsforening Fredensborg.

Høringssvarene omhandlede:

- En generel utilfredshed med regulativforslaget
- Ros af regulativforslaget, der bliver rost for at være velafbalanceret med gode bestemmelser omkring grødeskæring, kontrol, oprensning og sejlads.
- Generelt ønske om at regulativet er mere progressivt i forhold til at vandløbet opfylder sit miljømål
- Ændringer i grødeskæringsterminen med ønske om en tidligere termin af hensyn til planlægning af grødeskæringen og opgående gydende fisk.
- Øget periode til bekæmpelse af invasive arter.
- Ønske om alternativer til oprensninger såsom Humbæk-metoden med bl.a. udlægning af skjulesten, etablering af sandfang og plantning af træer på brinker.
- Forbud mod brug af netfangsmetoder og ruser i vandløbet
- Ønske om at invasive arter skal bekæmpes.

Høringssvarene kan ses af bilag 8 i regulativet og er nærmere vurderet i afsnit 6 i Redegørelsen til regulativet.

Som det fremgår af redegørelsen foreslår administrationen på baggrund af høringssvaret, at der ændres på bestemmelserne omkring bekæmpelse af invasive arter, således at de kan bekæmpes i hele deres vækstperiode.

Administrationen har vurderet, at de øvrige høringssvar ikke giver anledning til ændringer, idet det drejer sig om ting, der ikke kan reguleres via regulativet, eller at være handlinger, der er mere vidtgående end, hvad kommunen i øvrigt gør på andre arealer.

Administrationen skal på den baggrund anbefale at regulativet vedtages endeligt.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssig konsekvens

Retsgrundlag

- Vandløbsloven
- Bekendtgørelse om regulativer for offentlige vandløb.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

15. Livet på land

Byrådets arbejdsgrundlag

8 – Bæredygtighed og miljø – vejen frem.

Evaluerings af CO2-effekt af politisk beslutning

Forslaget til dette regulativ vil medføre mindre udslip af CO2, da der er færre grødeskæringer.

Kompetence

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling

Kommunikation

Såfremt det nye vandløbsregulativ for Donse Å vedtages, offentliggøres beslutningen på kommunens hjemmeside med 4 ugers klagefrist. Offentliggørelsen koordineres med Hørsholm Kommune, der også er vandløbsmyndighed på nederste 260 meter af vandløbet.

Indstilling

1. At nyt vandløbsregulativet for Donse Å vedtages og efterfølgende offentliggøres med 4 ugers klagefrist.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Godkender administrationens indstilling, idet det bemærkes at der arbejdes med sommervandføringen.

Bilag

Regulativ for Donse Å 2024.pdf

Punkt 46: Godkendelse af Gunderød Vandværks takster for 2024

24/4795

Beslutningstema

Godkendelse af Gunderød Vandværks takster for 2024.

Sagsfremstilling og økonomi

Gunderød Vandværk er det ene af to private vandværker, som sammen med Fredensborg Forsyning A/S forsyner kommunen med drikkevand.

Vandværkets takster skal iflg. vandforsyningsloven godkendes af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vandværket er beliggende, efter indstilling fra anlæggets ejer.

Vandværket har sendt forslag til takstblad pr. 1. januar 2024 til Byrådets godkendelse. Herudover har vandværket fremsendt årsrapport for 2022, driftsbudget for 2024-2025 samt investeringsplan til Byrådets orientering. Det tilsendte er vedlagt som bilag.

Det fremgår af takstbladet, at taksterne er uændrede i forhold til 2023. Vandbidraget (kubikmeterprisen) vil stadig være 10,00 kr. pr. kubikmeter ekskl. moms.

Der er ingen stigninger i gebyrer eller bidrag.

Af vandværkets investeringsplan fremgår det, at der i 2025 kan være betydelige udgifter forbundet med reovering af hovedledning og vandværksbygning inkl. nye borer. Taksterne for 2024 er dog ikke påvirket af disse aktiviteter.

Vandanalyser foretaget på drikkevandet fra vandværket i 2023 viser, at der fortsat leveres vand, der overholder kvalitetskravene.

Administrationen vurderer, at Gunderød Vandværk med sine takster lever op til kravet om, at taksterne skal afspejle de faktiske udgifter forbundet med administration og drift af vandværket, således at der ikke oparbejdes et systematisk overskud ("hvile i sig selv princippet").

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

Lovbek. nr. 602 af 10/05 2022 om vandforsyning mv. § 53 (vandforsyningsloven).

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

Godkendelse af vandværkets takster er medvirkende til sikring af opfyldelsen af FN's 6. Verdensmål: Rent vand og sanitet. Det sikres, at vandværket leverer rent vand til lavest mulig pris under hensyntagen til de driftsudgifter vandværket

måtte have. Ligeledes sikres det, at vandressourcen forvaltes på forsvarlig vis ved f.eks. kontinuerlig måling af vandforbrug fra målere, som vandværket, gennem opkrævning af driftsbidrag, har mulighed for løbende at udskifte.

Evaluering af CO2-effekt af politisk beslutning

Ingen CO2-effekt i forhold til tidligere.

Kompetence

Byrådet.

Kommunikation

Taksterne for 2024 vil efter godkendelsen blive offentliggjort på vandværkets hjemmeside.

Indstilling

1. At Gunderød Vandværks takster for 2024 for vandforsyning godkendes.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Anbefaler administrationens indstilling.

Bilag

2024 Takstblad Gunderød Vandværk

Gunderødvand_budget_2024

2022 Gunderød Årsrapport

Investeringsplan_2024

Punkt 47: Orientering om miljøtilsynsberetning 2023

24/8192

Beslutningstema

Orientering om Fredensborg Kommunes årlige indberetning til Miljøstyrelsen af godkendelses- og tilsynsarbejdet på miljøområdet i 2023.

Sagsfremstilling og økonomi

Kommunen skal hvert år indsende en beretning til Miljøstyrelsen om det foregående års godkendelses- og tilsynsarbejde på virksomheds- og landbrugsområdet.

Beretningen er kommunens dokumentation for, at de bestemmelser om tilsynsfrekvenser og -mål, som er fastsat i Miljøtilsynsbekendtgørelsen er overholdt, og at kommunen dermed har levet op til sine forpligtelser. Kommunen har opfyldt sin tilsynsmål for 2023.

Miljøtilsynene skal sikre, at virksomheder og husdyrbrug drives uden væsentlige miljømæssige gener eller forurening. Ved et miljøtilsyn kontrolleres generelt alle relevante miljøforhold på de forskellige virksomheder og husdyrbrug. Det omfatter støj, spildevandsforhold, olietanke, affaldshåndtering, forurening af luft og jord, samt forurening af grund- og overfladevand.

Siden 1. maj 2016 har kommunen været forpligtiget til at afgive og offentliggøre oplysninger om de virksomheder og husdyrbrug, som den er myndighed for. Dette sker via den fælles platform Digital Miljøadministration (DMA). DMA stiller data til rådighed for alle, som ønsker adgang til miljø- og tilsynsdata på virksomheds- og husdyrområdet. DMA indeholder bl.a. oplysninger om tilsyn, godkendelser og eventuelle håndhævelser.

Indberetningen af kommunens tilsynsindsats i 2023 foregår også via DMA.

Tilsynsindsats i 2023

Virksomheder og husdyrbrug er lovgivningsmæssigt delt op i følgende to kategorier:

- Kategori 1 udgøres af listevirksomhederne samt store husdyrbrug. For at tilsynsmålet er opfyldt, skal der føres tilsyn med mindst 40% af disse virksomheder og husdyrbrug hvert år.
- Kategori 2 udgøres af alle øvrige tilsynspligtige virksomheder og husdyrbrug. For at tilsynsmålet er opfyldt, skal der føres tilsyn med mindst 25% af disse virksomheder og husdyrbrug hvert år.

Der er i 2023 foretaget 6 tilsyn på kategori 1 virksomheder i kommunen. Dette er opgjort af DMA til 40% af kommunens kategori 1 virksomheder. Tilsynsmålet for kategori 1 virksomheder er derfor opfyldt i 2023.

Ved kategori 2 virksomheder/husdyrbrug er der i 2023 foretaget 31 tilsyn. Det fremgår af DMA's tilsynsopgørelse, at det opnået antal tilsyn i kategori 2 virksomheder og husdyrbrug er 24,3%, og altså knap de lovpligtige 25%. Dette beror på en fejlregistrering i DMA. Antallet af aktive kategori 2 virksomheder og husdyrbrug i kommunen stemmer ikke overens med det antal, som figurerer i DMA. Det korrekte tal for kommunens kategori 2 husdyrbrug er 49 og ikke 55, som opgivet i

DMA. Der er registreret 6 husdyrbrug, som ikke er omfattet af kategori 2. Det årlige tilsynsmål skal derfor beregnes i forhold til de aktive virksomheder i kategorien.

Tilsynsmålet for kategori 2 virksomheder og landbrug er derfor opfyldt med 25,9%. Administrationen arbejder på at få rettet fejlregistreringerne af husdyrbrug DMA.

Vedr. husdyrbrug

Ud af de 12 gennemførte tilsyn på husdyrbrugene, blev der konstateret overtrædelser af miljølovgivningen på 8 af ejendommene. De fleste overtrædelser omhandlede manglende overdækning af mødding og gødningscontainere, mangelfuldt underlag under gødningscontainere, samt usikkerhed om afløbsforhold fra møddingspladser, vandspiltove og stalde. Overtrædelserne er nu rettet af ejerne.

På landbrugsområdet er der i 2023 ikke meddelt nogen § 16b-tilladelse til større husdyrbrug.

Kommunen udfører derudover tilsynsarbejde i forbindelse med klagesager på husdyrbrug, som ikke er reguleret af miljøtilsynsbekendtgørelsen. I 2023 har der været 4 klagesager, som har været relateret til støj- og lugtgener.

Tilsynskampagnen vedr. husdyrbrug har i 2023 bestået af gennemgang og opdatering af kommunens fagsystemer for korrekt kategorisering af husdyrbrug. Dette er et vigtigt element i den fremtidige tilsynsplanlægning, således at hyppighed og type af tilsyn med kommunens husdyrbrug svarer til den belastning de påfører miljøet.

Vedr. virksomheder

De miljøforhold, der hyppigst har givet anledning til bemærkninger i forbindelse med miljøtilsynene på virksomhederne, er opbevaring af olie og kemikalier, bortskaffelse af farligt affald og regulering af luftforurening. Ud af 19 virksomhedstilsyn i 2023 blev der givet 3 indskærpelser og 5 henstillinger efter miljølovgivningen.

Kommunen udfører herudover tilsynsarbejde i forbindelse med klagesager på virksomheder og hos private, som ikke er reguleret af miljøtilsynsbekendtgørelsen. Det er blandt andet støj fra byggepladser og varmepumper og røggener fra brændeovne. I 2023 har der været 8 nye klagesager primært indenfor støj, som har givet anledning til mindst 1 tilsynsbesøg på hver af lokaliteterne.

Tilsynskampagnen i 2023 vedr. virksomheder har været en fortsættelse af kampagnen fra 2022 om opsporing af virksomheder med risiko for udledning af PFAS/PFOS. Der er i forbindelse med miljøtilsynene i 2023 indhentet oplysninger hos virksomhederne om de tidligere og nuværende aktiviteter, som potentielt kan give anledning til PFAS/PFOS-forurening.

Bevilling

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Retsgrundlag

Bekendtgørelse om miljøtilsyn, nr. 1536 af 9. december 2019

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

Tilsynsarbejdet understøtter FN's verdensmål nr. 12, delmål 12.4, nr. 14.1.1 og 15.1.2. om, at der inden 2020 skal opnås en miljømæssig forsvarlig håndtering af kemikalier og affald i hele deres livscyklus, forhindre havforurening med næringsstoffer og bæredygtig brug af økosystemer på land og i ferskvand herunder vådområder.

Tilsynsarbejdet er også i tråd med byrådets pejlemærke "bæredygtighed og miljø – vejen frem".

Kompetence

Udvalget for Natur- Miljø og Bæredygtig udvikling.

Kommunikation

Offentliggøres via Danmarks Miljøadministration

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Orienteringen tages til efterretning.

Bilag

Tilsynsberetning fra DMA

Punkt 48: Orientering om dyr til naturpleje på kommunale arealer

24/7638

Beslutningstema

Orientering om status for naturpleje på kommunale arealer ved afgræsning.

Sagsfremstilling og økonomi

Afgræsning fremmer biodiversiteten

Afgræsning er en af de mest effektive måder at øge biodiversiteten på et areal. Dyrene skaber dynamik, strukturer, variation og holder arealer lysåbne, hvilket gavner en lang række sjældne dyr og planter. I de senere år er man blevet mere opmærksom på at de gavnlige effekter først opnås, når afgræsningen sker ekstensivt med en lav dyretæthed og i så lang en sæson som muligt – gerne hele året.

Traditionelt set er køer de bedste naturplejere, men efterhånden vinder heste også ind i naturplejen. Gerne i samgræsning, idet dyrene har forskellige gode græsningsstrategier for naturen: heste er selektive i deres fødevalg og bider typisk græsset af tæt ved jorden, mens køer rykker græsset af med tungen og efterlader vegetationen højere. Får og geder er ikke udbredte som naturplejere, da de er altspisende. Især får foretrækker blomstrende urter, hvilket går hårdt ud over urternes frøsætning. Til gengæld er de gode til engangspleje i form af fjernelse af fx invasive arter og uønsket træopvækst.

Afgræsning på kommunale arealer fremfor høslæt

Da græsning har så mange fordele er det en høj prioritering i Grøn Politik og i den nyligt vedtagne Handlingsplan for Biodiversitet, at afgræsningen i kommunen øges. Formålet er at nedbringe maskinel naturpleje, idet det ikke skaber samme variation. Ved maskinel naturpleje slås alle planter i samme højde og på samme tidspunkt. Mikrohabitater, som fx tuer, udjævnes af slåningen og de store maskiner har ikke godt af at køre over sten og træstubbe.

I Fredensborg Kommune har der gennem mange år været sommerafgræsning på udvalgte kommunale naturarealer. Nogle steder er der også helårsgræsning med får.

Afgræsningen foregår efter aftale med private dyreholdere, der er ansvarlige for alt vedrørende selve dyreholdet, herunder tilsyn med dyrene. Kommunen sikrer via Nordsjællands Park og Vej (NSPV) et velfungerende hegn, strøm mv. På de arealer, hvor der søges landbrugsstøtte, får dyreholderne udbetalt en del af støtten for afgræsningen.

Det er et krav at alle dyreholdere overholder dyrevelfærdsloven, hvilket bl.a. betyder dagligt tilsyn, tørt leje mv. Dette fremgår af græsningsaftalerne, der indgås med dyreholderne.

De eksisterende græsningsarealer kan ses på kommunens webgis kort her: <https://fredensborg.dk/borger/vild-kommune/graesning-paa-kommunal-jord?term=hegning>.

I forbindelse med Nivå Engfjord forventes helårsafgræsning at indgå som et centralt element. Det stiller naturligvis krav om dagligt tilsyn og et lavt antal dyr, som er tilpasset efter arealets foderindhold. Der skal ske tilskudsfordring efter behov – alternativt skal dyrene flyttes væk fra naturarealerne ved mangel på foder.

Dyr til naturpleje er en mangelvare

Der er løbende udfordringer med at skaffe dyr til naturpleje. Især fordi naturarealerne ikke egner sig til en kommerciel udnyttelse/kødproduktion med høj dyretæthed, hurtig tilvækst, tilskudsfoder og hyppig reproduktion. Naturplejen bæres snarere af de tilskudsordninger, som ydes gennem landbrugsstøtteordningerne. Dertil kan de daglige tilsyn på svært tilgængelige arealer være en udfordring.

Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede den 10. maj 2022 behov og prioritering af en naturvejleder. En af opgaverne var netop etablering af hyrdeordning med biodiversitetsdyr til helårsafgræsning af kommunale og private naturområder, gerne som en social indsats.

Som en del af Handleplan for Grøn Politik 2021-2023 har administrationen undersøgt muligheden for at indkøbe kommunale biodiversitetsdyr til naturpleje. Tanken var, at NSPV kunne eje og føre tilsyn med dyrene i stedet for at pleje arealerne med maskiner. Det viste sig imidlertid at være for dyrt ift. tilsyn med dyrene, bl.a. i weekender.

Administrationen har derfor besluttet, at fastholde den nuværende ordning med private dyreholdere på kommunale arealer og gøre en indsats for at skaffe flere dyr.

Administrationen har i den forbindelse givet tilsagn om at medvirke i et 3-årigt projekt med Nationalpark Kongernes Nordsjælland og 4 andre nordsjællandske kommuner, hvor der opbygges en funktion, som koordinerer arbejdet med at matche græssende dyr med naturarealer/potentielle nye naturarealer. Det skal ske gennem opsøgende kontakt til dyreholdere og lodsejere og ved etablering af en webplaceret platform for ”matchmaking”. Projektet inddrager arealer både ude og inde for nationalparken og skal sikre, at der skabes rigere natur ved at etablere varige løsninger med afgræsning af naturarealer og potentielle nye, naturarealer.

Uanset projektets er der for administrationen en ressourcekrævende opgave at arbejde med private dyreholdere i naturplejen. Det kræver således løbende opfølgning mht. om de indgående aftaler overholdes, herunder at græsningstrykket tilpasses efter botanikken de pågældende arealer samt tilsyn med dyrevelfærd. Såfremt der indføres helårsafgræsning vil opgaven være endnu større.

Administrationen vurderer, at projektet med nationalparken er en del af løsningen ift. at finde dyr til naturpleje, men at den mest stabile, effektive og langvarige løsning er fortsat, at kommunen selv sikrer den optimale afgræsning i form af kommunale dyr med et ”hyrdekorps”. Som beskrevet i orienteringen fra Udvalget for Natur, Miljø og Bæredygtig Udvikling’s møde den 10. maj 2022 vil en naturvejleder kunne få til opgave, at oprette et hyrdekorps af frivillige, gerne som en social indsats, og samtidig gennemføre andre borgerrettede biodiversitetsprojekter.

Debat om dyr til naturpleje

Der foregår fra tid til anden en engageret debat blandt andet på de sociale medier, hvor nogle hesteejere og andre brugere af skove udtrykker stor modstand mod helårsgræsning, indhegning af skovene og sår tvivl om videnskab, myndigheder, biodiversitetskrise og bredt anerkendte naturplejetiltag. Der er en bekymring for dyrevelfærd ift. om de dyr, der afgræsser naturarealerne får mad nok. Dette har sågar resulteret i, at private fodrer dyr på offentlige arealer.

Kritikken har primært været rettet mod de kommende naturnationalparker, men Naturstyrelsens udpegning af urørt skov blandes også ind i debatten. Det er ofte en mindre gruppe af bekymrede borgere, som vedvarende synliggør deres modstand.

En stor del af modstanden bunder i indskrænkning af brug af skove og naturområder, fx kan tamheste være svære at styre i indhegninger med vildheste. Derudover opleves det besværligt med at skulle ind og ud ad indhegninger. Enkelte steder skal nogle aktiviteter måske tilpasses naturforbedrende tiltag.

Det skal bemærkes, at Dyrenes Beskyttelse støtter helårsgræsning, da det understøtter dyrenes naturlige adfærd.

Danmarks Naturfredningsforening har tidligere gennemført en opinionmåling, som viser bred folkelig opbakning til naturnationalparkerne. <https://www.dn.dk/nyheder/ny-maling-kaempe-opbakning-til-naturnationalparker/>

Bevilling

Ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

FN's Verdensmål og Byrådets arbejdsgrundlag

FN's verdensmål

15. Livet på land.

Byrådets arbejdsgrundlag

Natur, Miljø og bæredygtighed er fremtiden

Kompetence

Udvalget for Natur-, Miljø og Bæredygtig Udvikling

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Orienteringen tages til efterretning.

Punkt 49: Sager på vej den 7. maj 2024

21/32101

Beslutningstema

Juni

Regulativ Nivå

Status for stiplan

Status for Nivå Engfjord

Senere

Badebroer

Humblebæk Syd

Listen over sager på vej er ikke en komplet liste over kommende sager, men rummer større, strategiske sager og sager, der af et flertal i udvalget er besluttet optaget politisk ved senere udvalgs møder.

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Orienteringen tages til efterretning med tilføjelse af sag om mulig erhvervelse af lavbunds- og vådområdearealer.

Punkt 50: Orientering per 7. maj 2024

21/32102

Sagsfremstilling og økonomi

Status for skydebanen Langstrup aktivitetscenter for jagt og natur

Kommunen meddelte d. 15. marts 2024 påbud til Langstrup Aktivitetscenter for Jagt og Natur om anvendelse af haglpatroner med udgangsværdi på maksimum 115,5 dB(A), I. Der er ved klagefristens udløb den 12. april 2024 ikke indkommet klager over afgørelsen.

Politianmeldelse i stisag

Administrationen har politianmeldt ejer for ikke at efterleve kommunens påbud efter naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 5. Sagen omhandler offentlighedens ret til at færdes af veje og stier i det åbne land jf. naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1. Ejeren af ejendommen har afspærret en gennemgående vej på ejendommen med to store gitterporte, som spærrer for alt trafik, herunder gående og cyklende. Desuden er opstillet 2 skilte med adgangsforbud for cyklende trafik. Begge forhold er i strid med naturbeskyttelseslovens § 26, stk. 1. Idet ejer ikke har efterkommet kommunens påbud er sagen oversendt til politiet.

To afgørelser stadfæstet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet om overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har den 8. april 2024 stadfæstet to af Fredensborg Kommunes afgørelser vedrørende beskyttet natur. Sagerne omhandler dræning, gravning, opdyrkning mv. af beskyttet mose, eng og vandløb uden forudgående dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Administrationen meddelte i 2021 påbud om retablering til ejendommens ejer, som efterfølgende påklagede afgørelsen til klagenævnet. Efter klagenævnets stadfæstelse af afgørelserne, skal administrationen nu fastsætte en ny dato for retablering.

Indstilling

1. At orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Orienteringen tages til efterretning.

Punkt 51: Sager behandlet på lukket dagsorden

Beslutningstema

1. Godkendelse af dagsorden - Lukket
2. Nivå Bymidte - Orientering om jordhåndtering, mulige afbødende indsatser - Lukket
3. Digitalt underskriftsblad 7. maj 2024, lukket dagsorden - Lukket

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

1. Godkendelse af dagsorden – Lukket

Dagsordenen godkendt.

2. Nivå Bymidte - Orientering om jordhåndtering, mulige afbødende indsatser – Lukket

Orienteringen tages til efterretning.

3. Digitalt underskriftsblad 7. maj 2024, lukket dagsorden – Lukket

Godkendt med digitalt underskriftsblad. Vedhæftet som bilag.

Punkt 52: Digitalt underskriftsblad 7. maj 2024

21/30652

Beslutning i Udvalget for Natur, Miljø- og Bæredygtig udvikling (2022-2025) den 07-05-2024

Godkendt med digitalt underskriftsblad. Vedhæftet som bilag.

Bilag

Godkendelsesark fra Udvalget for Natur-, Miljø- og Bæredygtig Udvikling den 7. maj 2024